

NORWEGIAN B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NORUEGO B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning)

Lundi 16 mai 2005 (matin)

Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Blank page
Page vierge
Página en blanco

TEKST A

Strek med Pondus

Frode Øverli forteller en vits hver dag - til et par millioner leser. Serien hans ”Pondus” trykkes nå i over tyve aviser og magasiner i Norden, blant annet Dagbladet, Adresseavisen og svenske Aftonbladet og Göteborgsposten. Dermed når den ut til flere leser enn noen annen norsk tegneserie. I fjor sommer fikk Pondus eget månedshefte, noe som ikke før har skjedd for en norsk tegneserie, og i år får den eget hefte i Sverige.

Pondus:**[– X –]?**

Til en viss grad kan jeg identifisere meg med Pondus, men i det store og hele er han et fantasiprodukt. Han er ment som en karikatur på en fotballidiot, en type som det ikke er vanskelig å finne igjen foran diverse tv-skjermer verden rundt.

[– 1 –]?

Det er ikke så viktig hva serien heter. Det er som i Seinfeld, hvor hovedpersonen for det meste er en kommentator og observatør. Pondus kommenterer også de andre. Jokke innbyr lettere til komikk, han er enklere å gjøre ugagn med.

[– 2 –]?

Egentlig ikke. Det skyldes kanskje bare min mangel på ambisjoner. Da vi begynte å snakke om det ble jeg selv sagt gira, og gledet meg til å få det ferdig. Jeg var lenge fornøyd med å ha serien i andre blader, og trodde et eget blad var umulig. Bladet selger ca 40 tusen eksemplarer.

[– 3 –]?

Jeg må satse primært på Pondus, og prøver å skrelle vekk andre ting. Det krever mye å opparbeide et forsprang av striper slik at jeg har rom for ferie og eventuell sykdom. Jeg lager fortsatt vitsetegningene Rutetid, som trykkes i Mann.

[– 4 –]?

Det er litt kult å kunne arbeide i et annet format enn striper, hvor alt skal fortelles kjapt. I albumhistoriene har jeg større rom og mer tid til å fortelle noe. Du kan vel si det slik at jeg er glad i stripeformatet, men synes det er artig å kunne variere.

[– 5 –]?

Jeg trives med hovedpersonene. Men det er en del bifigurer, som Ponny-Petra, som ikke funker så bra og jeg har tenkt å gi Jokke en mer steady dame. Jeg planlegger serien på lengre sikt enn fra stripe til stripe, og jeg vil bl.a. bygge ut omgangskretsen til ungene til Pondus.

Det vil hele tiden dukke opp nye figurer i serien, selv om jeg ikke alltid vet hvor lenge de blir med. Günther begynte som en slik tilfeldig figur, men så syntes jeg han funket så bra at han ble fast i serien.

Frode Øverli intervjuet av Morten Harper (2001)
(teksten er forkortet)

TEKST B — STENGD GITAR

- Ja hallo, seier Liv.
 Er det deg Liv?
 Ja...
 Kjekt at du ringer, har venta på telefon.
 5 Ja, eg tenkte at eg skulle ringe i dag.
 Liv står i ein telefonkiosk, og på bordet nedunder telefonautomaten ligg det ein dunge med kronestykke. Ei krone ligg i renna på automaten. Liv står med telefonrøyret pressa hardt inn mot det eine øyra. Ho måtte ringe heim, tenkjer ho. Har lova mora å gjere det. Ønskte at ingen skulle svare, tenkjer ho.
- 10 Korleis har du det då?
 Mora spør korleis ho har det, og Liv seier at ho har det berre bra. Heilt bra, seier ho.
 Her er fin haustver i dag, seier Liv.
 Ja her òg. Har vore fint lenge. Men i går kveld ruska det litt på, nokre regnbyger. Fint ver det her.
- 15 Ja her i byen er det òg fint.
 Du har budd der ei stund no?
 Eit halvt år.
 Saman med han der?
 Ja.
- 20 Du vil ikkje komme heim igjen?
 Nei...
 Snart er du atten år òg.
 Ja.
 Du skulle vel alltid fått deg ein jobb...
- 25 Nei, eg har ikkje lyst, seier Liv, og det blir stilt. Eit kronestykke renn ned i automaten, og bryt stilla. Må spørje korleis mor har det, tenkjer Liv. Må vere snill. Ikkje berre stikke av. Må seie noko.
 Det bråkar felt når kronene renn ned, seier mora.
- 30 Ja ...
 Du har det berre godt i byen?
 Ja eg har det fint.
 Korleis er det med pengar då?
 Eg klarer meg.
 Du har vel ikkje meir igjen av sparepengane?
- 35 Nei.
 Men det går fint.
 Du må snart komme heim igjen...
 Ja eg tar meg ein tur om ikkje så lenge.
 Skal bli kjekt å sjå deg igjen, verkeleg kjekt. Far snakkar ofte om deg...
- 40 Ja...
 Liv ser at det ikkje er fleire kroner igjen i renna, og ho legg opp i to kroner til.
 Dei renn fort kronene, seier ho.
 Ja.
 Berre bra med far?

- 45 Ja då, med Arne og, seier mora, og ei ny krone tikkar seg ned i automaten. Om ei veke er ho atten år, hører Liv mora seie, og røysta hennar blir nesten overdøyvd av ståket. Og då må ho komme heim, seier mora. Ho skal lage til god mat, seier ho.
- Får tenkje på det, seier Liv.
Men om du kjem må du ringe.
- 50 Ja.
Eg tenkjer ofte på korleis du har det.
Eg har det fint, berre bra.
Får stundom ikkje sove om nettene, heller, seier mora.
Du kan sove trygt.
- 55 Skulle ikkje berre ha reist slik. Stygt gjort av deg. Vi er redde for deg, veit du. Du sette dei på hotellet i knipe òg.
Ja.
Må komme heim igjen...Liv hører mora seie at ho må komme heim igjen, og endå ei krone renn ned i telefonautomaten. Ho orkar ikkje dette. Måtte berre ringe heim, tenkjer ho. Bli ferdig.
- 60 Spørje korleis mora har det. Liv hører mora hoste.
Korleis har du det då?
Det går med det same.
Og ikkje noko nytt?
Ikkje som eg kjem på i farten.
- 65 Nei...
Men tenk over det då, Liv...
Kva då?
Om du ikkje vil komme heim igjen.
Nei...
- 70 Men til gjebursdagen din kjem du. Kan feire dagen heime...attenårsdagen...
Kanskje...
Forferdeleg stygt gjort av deg berre å reise...
Du treng ikkje seie det kvar gong eg ringer.
Var kjekt at du ringde.
- 75 Nei no er det snart slutt på siste krona...
Eg kan ringe deg, får mora sagt, og det bryt. Liv blir ståande med telefonrøyret i handa. På bordet framfor henne ligg ein dunge med kronestykke. Har i alle fall ringt heim, tenkjer ho. Komme heim til attenårsdagen, tenkjer ho. Liv puttar kronestykka i jakkelomma, og ho går ut. Ho orkar ikkje, tenkjer ho.

Frå Jon Fosse, *Stengd gitar* (1993)

TEKST C

SMS-språk i skolestiler

- 1** **Ungdom har for lengst skapt sitt eget språk for å sende tekstmeldinger på mobiltelefonen. Nå er mobilsjargongen på vei inn i skolen, og noen lærere mener det faktisk har positive effekter.**
- 5 De fleste norske skoleungdommer har mobiltelefon, og bruker den hyppig til å kommunisere via SMS-meldinger. På grunn av begrenset plass har ungdommen utviklet et eget skriftspråk, det såkalte SMS-språket, som korter ord og uttrykk ned til det ugenkjennelige for mange voksne. I tillegg brukes mange engelske og spanske lånord, 10 som også kortes ned på utradisjonelt vis, samt bruk av tall.

Inn i skolen

- 2** Etter hvert som SMS-språket har utviklet seg, har stadig flere ytret bekymring for ungdommers språkbevissthet. Og ifølge avis Nordlandsposten er dette kryptiske språket nå på vei inn i skolen.
- Av og til når jeg skriver stiler må jeg tenke meg om så jeg ikke forkorter ord og skriver feil, sier 16-åringen Fredrik Ljunggren til gjenkjennende nikke fra medelevene i klasse 10 A ved Hunstad ungdomsskole til avis.
- 15 Klasseforstander og norsklærer Heidi Hansen ved ungdomsskolen kan bekrefte at SMS-tendensen har sneket seg inn i ungdommenes formelle skriftspråk.
- Det har vært tilfeller hvor lærere på skolen har fått inn skolestiler med forkortinger som nok skyldes elevenes mobilbruk. De bytter gjerne «det» med bare bokstaven «D», sier hun til Nordlandsposten.

NY KOMMUNIKASJON: Antallet sendte tekstmeldinger har eksplodert i Norge de siste åra. Kommunikasjonsformen er aller mest populær blant tenåringer.

Ikke bare negativt

- 3** Norsklæreren synes ikke at dette er ensidig negativt. Hun vektlegger at med mobilen bruker ungdommen skriftspråket aktivt i dagliglivet, og at de har funnet en skriftspråk-verden med andre regler enn på skolen.
- Dette trenger ikke være negativt, men vi lærere må være bevisste. Selv merker jeg at det må jobbes mer med tekstenes struktur i norskimene.
- Også norsklærer Wenche Alvenes merker at elevene har tatt tekstmeldingsspråket inn i skolen, såvel skriftlig som muntlig.
- 25 Men norsklærerne tror at SMS-språket kan ha en helt spesiell positiv effekt ved at elevene bedrer notatteknikken i skoletimene.

- 4** Informasjonsleder i Språkrådet, John Grepstad, er ikke redd for at SMS-språket skal ødelegge det formelle skriftspråket. Til det mener han SMS-sporene er for svake, og han synes frykten for dette er overdrevet. Faktisk synes han at SMS-språket kan være ganske så skapende.
- 30 - Vi i Språkrådet har ikke uttalt oss spesielt om dette med SMS-språk, og vi ser neppe negativt på det. Det er et konsentrert språk preget av forkortninger, noe som er en dyd av nødvendighet for å få plass til meldingene. Og det virker ganske kreativt, sier Grepstad til Dagbladet.no.
- Ifølge Grepstad har mobilspråket også en sosial-psykologisk funksjon - det er et stammespråk som markerer tilhørighet til ungdomsgruppa og avstand til de voksne.

Fra *Dagbladet* (18.06.2001)

TEKST D

Hva er Nordjobb?

Sommerjobb som venter på deg i Norden!

Gjennom Nordjobb kan du som er 18-26 år og er nordisk statsborger få sommerjobb i et annet nordisk land eller selvstyrende område: Danmark, Finland, Færøyene, Grønland, Island, Norge, Sverige eller Åland. Du kan ikke få Nordjobb i ditt eget hjemland og du må snakke et skandinavisk språk for å kunne søke (norsk, dansk eller svensk). Du får lønn etter gjeldende tariff og betaler skatt til det land du jobber i. Det kreves ingen tidligere arbeidserfaring eller spesiell utdannelse.

Du trenger ikke tenke på bolig!

Nordjobb skaffer deg nemlig også bolig, men husleien må du selv betale. Ofte bor du sammen med andre nordjobbere på studenthjem og lignende. På hvert Nordjobb-sted er det en fritidsleder som viser deg veien til stedet du skal bo og selvsagt også til arbeidssstedet ditt. Fritidslederen hjelper deg også med andre praktiske ting som måtte oppstå.

Et bad i varme kilder etter jobb?

Nordjobb er mye mer enn en vanlig sommerjobb. Du får også muligheten til å delta på spennende og interessante fritidsaktiviteter. Det jobber oftest flere nordjobbere på samme sted, så i tillegg til å oppleve menneskene og kulturen i vertslandet ditt, blir du også kjent med andre nordiske ungdommer. Om kveldene kan det være bad i varme kilder, fjellturer eller røykbadstu på programmet – sammen med andre nordjobbere.

Hvorfor finnes Nordjobb?

Hensikten med Nordjobb er å styrke og utvikle det nordiske samarbeidet. I Norge administreres Nordjobb av Foreningen Norden. Nordjobb koordineres sentralt av det nordiske sekretariatet som ligger i Stockholm. Det finnes et lokalt Nordjobb-kontor i hvert land som er ansvarlig for Nordjobb i sitt område.

Nordjobb finansieres hovedsakelig av Nordisk Ministerråd, Foreningene Norden og nasjonale arbeidsmarkedsmyndigheter. Nordjobb har eksistert siden 1985, og har siden den gang skaffet ca 15 000 nordiske ungdommer sommerjobb. Programmet har som mål å styrke det nordiske samarbeidet. Nordisk ungdom skal få en mulighet til å bli kjent med de andre nordiske landene, både språklig, kulturelt og samfunnsmessig. Nordjobb viser jo det nordiske samarbeidet på beste måte!

Hvordan fungerer rekrutteringen?

På grunnlag av landene du har ”ønsket deg” i søkeren din, blir søkeren din behandlet i det landet Nordjobb anser at du har størst sjanse til å få jobb. Det er likevel arbeidsgiverne som avgjør hvem som får Nordjobb.

Kontaktinformasjon til Nordjobb-sekretariatet

Åsa Juslin, prosjektsjef

Foreningene Nordens Forbund, Norra Vallgatan 16, SE-211 25 Malmö
Telefon +46 40 238 610, Faks +46 40 238 410, e-post asa.juslin@norden.se